

DEN
DANSKE
RADEER-
FORENING

MEDLEMSNYT / MAJ 2024

Melanie Kitti

Melanie Kitti, Uden titel, 2024.

Silketryk i 5 farver på sandpapir. Papirformat: 23×28 cm.

Oplag: 400 – signeret, dateret og nummereret

Man skal forestille sig utallige muslingskaller knust til fine hvide korn og blandet med sand, der allerede i sig indeholder knuste skaller fra snegle og muslinger. Det hele, siden samlet med naturligt gummi, bliver påført pergamentpapir.

Sandpapiret i sin første form kendes fra 1200-tallets Kina og blev brugt, som sandpapir stadig gør det, til at slibe træet så det bliver blødt og glat når man stryger det med hånden.

Omtrent 400 år før sandpapiret, også i Kina, tryktes den bog man mener er den første eksisterende trykte bog i verden. 'Diamantsutraen', skabt som bloktryk i år 868. Ved at snitte spejlvendte motiver og tegn i træblokke kunne man reproducere bogens indhold, de zenbuddhistiske grundlæggende tekster om, at alle fænomener er tomt for faste og uforanderlige identiteter og i stedet bør opfattes som midlertidige.

Fra denne bogs træklodser til sandpapiret, der sliber mod overfladen af træet, kan man lade tanken rejse til de også zenbuddhistiske mandalaer, skabt i farvet sand, med ordnede og symmetriske motiver, der skal minde os om det store kosmos og som, efter de er fuldbragt, nænsomt børstes væk: Midlertidige.

Den i Sverige fødte og i Norge og Danmark uddannede billedkunstner og digter Melanie Kitti skaber sin egen kosmologi af billeder, hvis figurative motiver undslår sig en fast identitet og befinder sig i mellemstadier. Ofte i stadier mellem dyr og mennesker. Mellem arkaisk eller sågar palæontologisk tid og nutiden. Mellem dinosaurer og iPhones og mellem barndom og voksenliv, mellem barnets tøjdyr og den voksnes udmattede, erotiserede og kapitalgjorte krop.

Som barn ville Melanie Kitti være arkæolog og havde, siger hun, sin egen autistiske fiksering på den faglighed som søger svar på hvad verden var før mennesket blev til det menneske vi kender i dag.

Arkæologien er en afsøgning eller afsløring af fortiden, hvor jordlag efter jordlag af tid skrælles væk og hvor millioner af års sand nænsomt børstes af fossiler. Og mens man graver sig ned til en tid før mennesket og bringer verden før mennesket til live, så begraver man også mennesket og tilsidesætter og fjerner mennesket fra det centrum det har så svært ved ikke at se sig selv som stående midt i.

I Melanie Kittis billeder er mennesket til stede. Imidlertid ikke som en altdominerende faktor, men som noget, der hele tiden er ved at blive til noget andet. Til en alien. Til noget, der er fremmed for sig selv. En hest, en orm, en arm, en hel krop, en buste i materiel forandring... Og som i tilfældet med motivet til særtrykket til Den Danske Radeerforening: En fugl, der har sat sig på en kvist. En kvist, der også er et kraveben eller et kraveben, som er en kvist (et krageben). Fuglens krop og menneskefigurens hoved flyder sammen.

Det er for let at kalde Kittis billedverden for udslag af surrealisme og at se billederne som udslag af noget ødipaliseret og som drømmebilleder eller

Melanie Kitti: *Kippar efter vinden (ledsen och klumpig)*, frescomaleri, 2022. Foto: Tim Ekendahl

Melanie Kitti: *Lumps lumps lumps become bumps on my tongue*, 2023. Foto: David Stjernholm

repræsentationer af en psykes underbevidste. Kittis kunst møder snarere verden som hvepsen møder sig selv i orkideen.

Orkideen er, set fra hvepsens perspektiv, på samme tid blomst og billede. Orkideen er en mimetisk spejling af hvepsens fysiologi. Men den er på samme tid sig selv og undslår sig binaritet: På samme tid objekt og subjekt. På samme tid ting og billede. På samme tid overflade og form.

Det samme er Kittis kunst. De overflader hun vælger at male på yder modstand men medskaber samtidigt motiverne. Ligesom hulerne i Lascaux og Chauvet.

Kittis kunst danner derfor snarere slægtskab med hulemalerierne end med 1900-tallets første avantgarder (Surrealisme, ekspressionisme). Et slægtskab, der kan føres videre fra hulerne ind på klinikkerne og til en kunstner som Overtaci, der billedliggjorde den anti-binære opfattelse af verden og kunsten.

Overtaci malede direkte på sine vægge, på hospitalets lagner, på møbler, æsker, dåser og på skulpturelle volumener skabt med papmaché i en produktion, der dannede en hel verden og ydede æstetisk, filosofisk og praktisk modstand mod den psykiatriske institution, der husede hende i 56 år. Også Overtacis kunst var interesseret i mellem-tilstande: Halvt menneske, halvt dyr. Maleri og skulptur på samme tid. Både objekt og billede. Både klinik og hjem. Både sengestue og atelier.

Når Kitti kropsliggør og objektgør sine malerier som tykke freskoer og på blokke af gips, der frembringes lag efter lag, så undslår de sig billedets modstandsløse tilstand som ren repræsentation og som noget, der først og fremmest peger på noget andet end det, de er (altså på det, det forestiller). De undslår sig billede-objekt-binariteten og yder den institutionaliserede kunsthistorie modstand. Er det maleri eller skulptur? Relief eller flade? Er det fast identitet? Subjekt eller objekt?

I den forbindelse rejser spørgsmålet sig: Hvad vil det sige at trykke et billede på sandpapir?

Sandpapiret yder en næsten voldelig modstand mod det totale glatte og skærm-retinale forhold mennesket har til billedet i dag. Surrealisterne ville måske sige: Se på dette billede og forestil dig sandpapiret mod øjeæblet.

I dag kunne man sige:

Forestil dig sandpapiret mod glasskærmen på din iPhone. Glasset er skabt af sand. Sandet møder sig selv i en anden form, rematerialiseret, som hvepsen møder orkideen. På samme tid som destruktion og frigørelse.

Mathias Kryger, 2024.

Kære medlemmer Vi er glade for at kunne fortælle jer, at foreningens forrige medlemsudsendelse, med den afghansk fødte kunstner Ahmad Siyar Qasimi, som I modtog i december sammen med et tilbud om erhvervelse af en særudgivelse med Bodil Nielsen, blev rigtig godt modtaget af medlemskredsen.

Den aktuelle medlemsudsendelse

Det er med glæde og stor fornøjelse, at Den Danske Radeerforening kan sende jer den aktuelle medlemsudsendelse, der er et silketryk på sandpapir, udført af den svenske kunstner Melanie Kitti. Originalværket er udført med akvarel på sandpapir, der efterfølgende er digitalt scannet, farvesepareret og oversat til silketryk samt trykt manuelt i 5 farver – hvid, grå, gul, blå og rød. Melanie Kitti (f. 1986) er billedkunstner, forfatter og kurator. Hun har studeret på Kunstakademiet i Oslo, Det Kongelige Danske Kunstakademi og Forfatterskolen i København. Hendes værker har været vist på solo- og gruppeudstillinger herunder Nasjonalmuseet, Oslo (2022), Ariel, København (2022), Kunsthallen Rønnebæksholm, Næstved (2022-2023), Kunsthallen Overgaden, København (2023) og Andersens Contemporary, København (2024). Melanie Kitti debuterede som forfatter med digtsamlingen *Halvt urne, halvt grai*, på Gyldendal, i 2022.

Den Danske Radeerforening Foreningens formål er at udbrede kendskabet til, og interessen for grafisk billedkunst, samt de tilgrænsende billedkunstformer. Dette søges først og fremmest opnået ved udgivelsen af værker af væsentlige nutidskunstnere, og gerne på et tidligt tidspunkt i deres karriere, hvor vi med udgivelsen kan være med til at præsentere kunstneren for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet *Medlemsnyt*, hvori vi informerer om

udgivelserne, kunstnerne bagved og om foreningens virke i øvrigt.

Foreningens ledelse Foreningen ledes af en ulønnet bestyrelse, som er: Mette Winckelmann, billedkunstner; Hannah Heilmann, billedkunstner; Christian Foghmar, cand.mag.; Birgitte Anderberg, kunsthistoriker; Andreas Albrectsen, billedkunstner; Philip Pihl, kunsthistoriker og Niels Starck, arkitekt (formand).

Medlemskab Et medlemskab koster 800 kr. årligt. For dette beløb modtager man to årlige udgivelser der fremsendes *portofrit*, henholdsvis i maj og i november måned, sammen med foreningens blad *Medlemsnyt*. *Medlemsnyt* indeholder omtaler af den aktuelle udsendelse, og jævnligt tilbud om erhvervelse af nye eller tidligere særudgivelser samt resteksemplarer af tidligere medlemsudsendelser. Medlemsudsendelserne fremstilles i et oplag på 400, der således udgør det maximale antal medlemmer i foreningen. Særudgivelserne fremstilles i små oplag. Der optages ikke nye medlemmer i foreningen og skrives for tiden ikke flere på ventelisten til et medlemskab, da antallet af allerede opførte på listen er så stort, at vi ikke indenfor en rimelig tidshorisont kan stille et medlemskab i udsigt.

Erhvervelse af en udgivelse uden medlemskab

Foreningens love er blevet ændret, så det nu er muligt også for andre end medlemmer at erhverve evt. resteksemplarer af foreningens udgivelser og anskaffelser, *efter at disse har været fordelt eller tilbudt medlemskredsen*. I er således velkomne til at forhøre jer om en bestemt udgivelse stadig kan erhverves, hvis den skulle vække jeres interesse. Henvendelse om kontingentbetaling og evt. manglende modtagelse af en udsendelse eller lign. sker til foreningens kasserer Christian Foghmar,

Slettebjergvej 26, 2750 Ballerup.

Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@dendanskeradeerforening.dk

Adresseændring Husk at meddele adresseændring ved flytning! Manglende meddelelse herom kan medføre at vi mister kontakten og således må lade jeres medlemskab overgå til et nyt medlem fra ventelisten.

www.dendanskeradeerforening.dk

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde yderligere oplysninger om foreningen og dens virke. Her ses også afbildninger og omtale, af et stort antal af de tidligere udgivne grafiske- og fotografiske værker, originale papirarbejder, bøger o.lign.

Arthur Köpckes Mindefond Den Danske Radeerforening stiftede i 1980 Arthur Köpckes Mindefond for at mindes kunstneren. I 1982 udgav fonden en mappe med 17 med grafiske blade, alle signerede, i et oplag på 100, udført af kunstnerens venner, og oprettede for indtægterne herfra et legat i Arthur Köpckes navn. Legatet, der ikke kan søges, uddeles med det primære formål at yde støtte til progressive danske og udenlandske kunstnere, bidrage til kunsthistoriske værker om Arthur Köpcke samt indkøbe værker af denne kunstner for at skænke de til offentlige samlinger i ind- og udland. Fondens siden stiftelsen uddelt 25 legater, heraf en portion til erhvervelse af Arthur Köpckes værk "Homage á Malevich" som er skænket til Statens Museum for Kunst. Tidligere legatmodtagere omfatter Kirsten Dehlholm, Albert Mertz, Richard Winther, Lene Adler Petersen, Henning Christiansen, Thomas Schmit, Lawrence Weiner, Illya Kabakov, Lars von Trier, Martin Kippenberger, Hanne Darboven, Henrik Olesen, Karl Holmquist etc. og senest Ellen Friis & Henrik Vestergaard Friis.